

VÍDEO | La tramuntanada genera un fenomen poc habitual en un dels espais més sensibles de l'Empordà

Les ràfegues provoquen un fort onatge en els estanys com si es tractés d'un temporal de mar

Als peus del vessant sud de l'Albera, entre municipis com Sant Climent Sescebes, Capmany i Cantallops, s'estén un conjunt d'estanys temporanis mediterranis i herbassars humits que constitueixen un dels sistemes naturals més singulars de l'Alt Empordà. Conegudes com les basses o estanys de l'Albera, aquestes zones humides concentren biòtops d'alt interès i acullen espècies rares i protegides, fet que les converteix en una peça clau de la biodiversitat comarcal. La seva importància rau, sobretot, en el fet que no són simples punts d'aigua aïllats, sinó un mosaic ecològic d'un gran valor. Es tracta d'espais d'inundació temporal mediterranis on apareixen hàbitats d'interès comunitari prioritari, com la vegetació amfíbia associada al codi 3170 de la Directiva Hàbitats, a més de comunitats de jonqueres també protegides. Aquest caràcter temporal, que fa que s'omplin i s'assequin segons el règim de pluges, és precisament el que permet la presència d'una flora i una fauna molt especialitzades. Les dades disponibles evidencien aquesta riquesa natural. A l'entorn dels estanys de l'Albera s'hi han comptabilitzat 68 espècies de plantes aquàtiques, 10 d'amfibis, 22 d'aus aquàtiques i 27 de libèl·lules, a més de diverses espècies incloses als annexos de la Directiva Hàbitats. Entre les més representatives hi ha el gripau d'esperons (*Pelobates cultripipes*), el tritó verd (*Triturus marmoratus*), la reineta meridional (*Hyla meridionalis*), la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) o la llúdriga (*Lutra lutra*). Però la funció dels estanys va més enllà de la conservació de la fauna i la flora. Segons els estudis recents, aquest sistema també contribueix a regular i alentir el flux d'aigua, reduint el risc d'inundació aigües avall, i pot retenir fins a 180.000 metres cúbics d'aigua en episodis d'inundació màxima. En una comarca marcada pels contrastos hídrics, amb períodes de sequera i episodis de pluja intensa, aquesta funció ecosistèmica adquireix un valor estratègic. A més, els estanys de l'Albera tenen una dimensió paisatgística i cultural molt marcada. La documentació consultada assenyalava que, per als habitants del peu de mont, aquests espais formen part de la identitat local, estretament lligada també al patrimoni megalític de la zona. No és casual que dòlmens i menhirs restaurats durant els anys vuitanta rebessin noms vinculats als estanys. Dins d'aquest conjunt, l'estany de la Cardonera ocupa un lloc especialment rellevant. Situat al terme de Sant Climent Sescebes, és un estanyol d'inundació temporal d'una superfície pròxima a les tres hectàrees, tot i que avui es troba partit en dos per la carretera GI-602, entre Capmany i Sant Climent. Aquesta fragmentació exemplifica bé la fragilitat d'aquests ambients i la pressió que han patit al llarg de les darreres dècades. La Cardonera és important perquè resumeix, en un sol espai, els grans valors i també les grans amenaces dels estanys de l'Albera. D'una banda, forma part de l'espai de les Basses de l'Albera, integrat al PEIN i a la xarxa Natura 2000, i és un punt clau per als moviments d'amfibis i petits vertebrats. De l'altra, ha patit alteracions severes: l'any 1995 va ser drenat arran d'unes obres de canalització d'aigua, una actuació que va comportar la desaparició d'espècies vegetals singulars. La transcendència ambiental d'aquest estany queda clara també en les actuacions públiques que s'hi han hagut de fer per reduir l'impacte d'infraestructures. La Generalitat va executar obres a la GI-602 per millorar la connectivitat ecològica a l'entorn de la Cardonera i de l'estany de Pous, amb un pas inferior de fauna, l'adequació d'un drenatge i la instal·lació de tanques per conduir els amfibis i evitar-ne l'atropellament. La intervenció confirma que la conservació d'aquests espais no és només una qüestió paisatgística, sinó una necessitat real per garantir la supervivència de les poblacions de fauna. Malgrat tot, el futur dels estanys de l'Albera continua ple d'incerteses. Els informes recents alerten que el canvi climàtic altera la hidrologia d'aquests ambients, redueix els períodes d'inundació i amenaça especialment les basses més petites. A això s'hi afegeixen la pressió agrícola, la manca d'un equip gestor i d'un pressupost anual estable, i els riscos derivats de nous projectes d'infraestructures o transformacions del sòl. En aquest

context, la Cardonera emergeix com un símbol d'allò que està en joc a l'Albera i el seu futur parc natural: un espai modest en dimensions, però enorme en valor ecològic. Protegir-lo, restaurar-lo i gestionar-lo adequadament no és només preservar una bassa temporal, sinó defensar una de les peces més delicades i valuoses del patrimoni natural de l'Alt Empordà.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2026/03/17/video-tramuntanada-genera-fenomen-poc-128059841.html>